

DE APOSTELBODE

Jaargang 12 | nummer 5, juni 2022

PINKSTEREN

De Twaalf
Apostelen

The logo for 'De Twaalf Apostelen' consists of the text 'De Twaalf' in a bold, sans-serif font, with 'Apostelen' in a smaller, italicized font below it. To the right of the text is a graphic element featuring a cross and several spheres of varying sizes, some of which are shaded to create a 3D effect.

H. Jozef-Alverna, H. Johannes de Doper-Balgoij, H. Victor Batenburg,
H. Anna-Bergharen, H. Judocus-Hernen/Leur, H. Georgius-Heumen,
H. Antonius Abt-Nederasselt, H. Damianus-Niftrik,
H. Antonius Abt-Overasselt, H. Antonius Abt-Wijchen-centrum,
Emmanuel-Wijchen-Achterlo, H. Paschalis-Baylon-Woezik

VERWACHTING

*U belichaamt mijn ziel.
U bezielt mijn hart.
Diep verankerd in heel mijn wezen
verwacht ik U, mijn God.
Laat mij uitzien
naar de wortels van dit bestaan.
Reik mij Uw hand,
opdat ik in vrede
U ontmoeten mag.*

Joke Plamont - Mees

Op dinsdagmorgen 24 mei, 7 juni en 21 juni staat het parochiecentrum van 10.00 tot ongeveer 11.30 uur open voor alle ouderen uit onze parochie. Dan is er de mogelijkheid voor onder-

linge contacten in een gezellige sfeer met een kopje koffie of thee. Tot ziens in het parochiecentrum aan de Oosterweg in Wijchen. Welkom!

Annie, Nel, Toos en Waldi

DOET U AL MEE? REKENING:
NL65 RABO 0135 4634 59
O.V.V. ACTIE KERKBALANS
Parochie De Twaalf Apostelen Wijchen

	2021	opgeteld	2022	opgeteld	verschil
Januari	71.743		67.187		-4.556
februari	32.038	103.781	33.346	100.533	-3.248
maart	15.686	119.467	10.647	111.180	-8.287
april	6.875	126.342	4.988	116.168	-10.174

Heeft u al meegedaan met Actie Kerkbalans in 2022, hartelijk dank.

OM TE NOTEREN

Volg a.u.b. de media en kijk op de MijnRKK-app of onze website www.detwaalfapostelen.nl voor actueel nieuws.

24 MEI VANAF 10.00 UUR PAROCHIECENTRUM
Inloopmorgen Oosterweg 4 Wijchen

29 MEI EMMANUELKERK

Jaarlijkse vrijwilligersbijeenkomst

1 JUNI 10.00 – 11.30 UUR KERKZAAL EMMANUELKERK
'Herbergkoffie' koffie-ontmoetingsmorgen

6 JUNI – TWEDE PINKSTERDAG

Kapellentocht met eindpunt Kapelberg in Berg-haren

7 JUNI VANAF 10.00 UUR PAROCHIECENTRUM
Inloopmorgen Oosterweg 4 Wijchen

9 JUNI INLEVERDATUM KOPIJ

Apostelbode: Nr. 6 (2022)

12 JUNI OVERASSELT

Vrijwilligerslunch

14 JUNI 10.00 ANTONIUS ABT WIJCHEN
Stiltewandeling

15 JUNI 10.00 – 11.30 UUR KERKZAAL EMMANUELKERK
'Herbergkoffie' koffie-ontmoetingsmorgen

18 JUNI 10.00 – 13.00 UUR VOORMALIGE GEORGIUS-KERK HEUMEN

Open dag – transformatie kerk naar appartementen

21 JUNI VANAF 10.00 UUR PAROCHIECENTRUM
Inloopmorgen Oosterweg 4 Wijchen

25 JUNI ANTONIUS ABT OVERASSELT

Optreden vocaal ensemble EENVOORTWAALF

3 JULI 10.30 UUR GROESBEEK ERF VAN DE FAMILIE POELLEN
Oogstdankviering ZLTO Rijk van Nijmegen

6 JULI 10.00 – 11.30 UUR KERKZAAL EMMANUELKERK
'Herbergkoffie' Koffie-ontmoetingsmorgen

20 JULI 10.00 – 11.30 UUR KERKZAAL EMMANUELKERK
'Herbergkoffie' Koffie-ontmoetingsmorgen

*27 AUGUSTUS T/M 3 SEPTEMBER

Zeilkamp Noventus op eiland Holtus (Loosdrechtse plassen)

* aanmelden verplicht

PINKSTEREN

Pinksteren is het feest van enthousiastelingen en van doorzetten. Het feest van niet bij de pakken neerzitten, van het hoofd niet laten hangen. Pinksteren is het feest van de Geest,

van de heilige Geest, van de goede Geest.

“Alsof er een geweldige wind opstak”, zo maakt het prachtige pinksterverhaal over de nederdaling van de Geest aanschouwelijk wat de Bijbel met 'Geest' bedoelt. De Bijbelse Geest is een kracht die als een geweldige wind over de leerlingen vaardig wordt en hen in beweging zet. Het voelt als een vurige bezieling waar zij vol van zijn en warm van worden.

Door de bezielende kracht van de heilige Geest wordt dat kleine groepje leerlingen, samen met enkele vrouwen en Maria, aangeblazen en aangewakkerd om naar buiten te treden en Gods Woord te verkondigen en een nieuw begin te maken. Gods Geest wordt zichtbaar, niet alleen in de vrijmoedigheid van de leerlingen, maar ook in de omstanders, inwoners van Jeruzalem en mensen van diverse afkomst en van overal vandaan. Zij delen met elkaar hun verwondering en verbazing dat ze elkaar verstaan en begrijpen. En aan dat gesprek mogen zelfs de sceptici meedoen, degenen die menen dat het allemaal niks voorstelt en dat de leerlingen zich te buiten gegaan zijn aan zoete wijn.

Pinksteren is net achter de rug, het verhaal nog maar nauwelijks begonnen of we lezen verder in de Handelingen der Apostelen: Petrus en Johannes zijn op weg naar de tempel om er te gaan bidden als zij een man ontmoeten die vanaf zijn geboorte verlamd is en smekend zijn hand naar hen uitstrekt. Petrus kijkt hem aan en zegt: “Zilver en goud bezit ik niet, maar wat ik heb geef ik je, in de navolging van Jezus, sta op en wandel”. Hij neemt hem bij de hand en doet hem opstaan. Verwonderlijk eigenlijk dat deze man, eenmaal genezen, niet Petrus bedankt, maar God. Petrus zelf bevestigt dit. In dit vervolg op het verhaal van Pinksteren komt duidelijk naar voren waar het in de missie die Jezus' leerlingen ontvangen hebben eigenlijk om gaat. Want ook wij kunnen op onze beurt in Jezus' naam mensen overeind houden, en troosten, en bijstaan, hen rechtop doen staan, en zo helpen hun leven in eigen hand te nemen. Een christen die de Geest geeft is springlevend, want hij staat klaar voor de mensen in nood. Ik wens ons allen toe dat we elkaar veel te geven hebben.

Diaken Hennie Witsiers

OOGSTDANKVIERING 2022

Zondag 3 juli 2022 10.30 uur: oogstdankviering
ZLTO Rijk van Nijmegen

Thema: Wat willen we delen met elkaar?

De oogstdankviering vindt plaats op het erf van de familie Poelen, Derdebaan 12 Groesbeek.

Voorgangers zijn pastor Aloys van Velthoven en pastoraal werker Jack Steeghs. Het koor Mazing Joy staat onder leiding van Ilja van Luijk.

De collecte is dit keer bestemd voor het vrijheidsmuseum in Groesbeek.

De organisatie is in handen van de Commissie Landbouw en Samenleving, ZLTO afdeling Rijk van Nijmegen

STILTEWANDELING

Op de tweede dinsdag van iedere maand is er een stiltewandeling langs het Wijchens meer. Samenkomst kerkplein van de Antonius Abtkerk Wijchen, vertrek klokslag 10.00 uur.

Iedereen is welkom. Neem gerust een vriend of vriendin mee. Na afloop ca. 11.00

uur drinken we samen koffie of thee bij Lieve Sophie voor wie dat wil.

Voorwaarde wandelen 'in stilte'. Wie weet zijn er mensen die juist in deze tijd behoefte hebben om samen één uurtje in stilte te lopen en zich bij de huidige groep willen aansluiten.

Dinsdag 14 juni a.s. is de eerstvolgende stiltewandeling.

Voor nadere informatie: tel: 024-3006202.

De Stiltewandelaars

LEVENSPAD

Eenzaam, maar niet verlaten, speelden de prille stralen van de ochtendzons hun rollenspel. In het laantje van weleer, waar van moment tot moment de vreugde en de weemoed elkaar ontmoetten, wachtte de tijd die de Schepper ons schenkt. Dit was de plek waar de oude bomen zich verbonden wisten met de hemelburgers op het kleine kerkhof, de rust zich herboren voelde en ik in de vroegte de kleurige bloemen aanschouwde die de vele graven sierden. Dwalend langs talloze dromen, oude en niet vergeten namen in stenen gebeiteld, baanden herinneringen zich als een geheim hun eigen weg en kwamen opnieuw tot leven, bezongen door de vogels, verscholen in het groen. Ginds, door Gods wonder aangeraakt,

waakte een kleine vlinder op zijn hoge steel over een thuisgekomen mensenkind dat vredig rustte in Jezus' armen. Een ranke vogel spreidde vol erbarmen zijn tere vleugels en vergezeld een mens, op reis naar het licht. Voetstapen over het smalle grindpad

braken de kwetsbare stilte. Zij leidden naar een ruwhouten kruis dat uitzicht en troost schonk aan hen die rouwden en zochten naar de weg, de waarheid en het leven. Een voorbijganger mompelde zacht een groet. De woorden kwamen en gingen, voortgedreven op de wind. Vele jaren verstreken. Zij maakten plaats voor een nieuwe morgen. Vertrouwd en bewogen vertoef ik nog dikwijls onder de oude bomen van het laantje waar ik het heden koester en waar op het kleine kerkhof de doden geduldig wachten. Elke fase in een mensenleven is voor God van grote waarde. Dankvoelend weet ik mij geborgen bij Hem die regeert over de hemel en de aarde. Wie met Hem gestorven is, mag met Hem leven.

Joke Plamont - Mees

VANUIT DE REDACTIE

Het eerstvolgende nummer is bedoeld voor de periode van 2 juli t/m 28 augustus. Daarin wordt de profeet Jona behandeld. Kopij kan tot en met 9 juni per e-mail worden gezonden naar apostelbode@detwaalfapostelen.nl, of ingeleverd worden op het parochiecentrum, Oosterweg 4, 6602 HD Wijchen.

BEDEVAART KEVELAER

17 SEPTEMBER 2022

Ook wij van de Broederschap Kevelaer Wijchen-Beuningen willen de draad na enkele coronajaren weer oppakken. Dat kan alleen maar met u! Om na deze periode een beeld te krijgen van hoe we er voor staan willen we vragen om voor 17-06-2022 op het navolgende telefoonnummer te laten weten of u mee zou willen gaan. Het betreft dus geen definitieve aanmelding maar een kennisgeving waarna u op de hoogte wordt gehouden en waarna we kunnen bepalen of de bedevaart doorgang kan vinden.

De kosten zullen € 25.- gaan bedragen en melden dat u mee wilt kan via:

Gerard Arts
06-30034290

voorzitter Broederschap

WIJCHENSE WERELDWINKEL

Touwslagersbaan 8 Wijchen

Fairtrade helpt boeren en werknemers in ontwikkelingslanden een betere plek te verwerven in de handelsketen, zodat ze kunnen leven van hun werk en kunnen investeren in een duurzame toekomst. Fairtrade is zowel een keurmerk als een wereldwijde beweging. Samen maken we de wereld eerlijk, met gelijke kansen voor iedereen.

Dit danspaar is gemaakt van suarhout. Suarhout komt van de Albizia Saman, ook wel de regenboom genoemd.

Deze boom komt oorspronkelijk uit Zuid-Amerika en is in Indonesië als plantageboom aangeplant. Het is een prachtige, goedgevormde houtsoort met overvloedige dwarsnerf. Suarhout is algemeen bekend als een van de meest duurzame en betaalbare houtsoorten.

ONTMOETINGS-DAG ZIEKENPASTORAAT

Wat een feest van bemoediging en ontmoeting! Je kon zien dat de mensen elkaar lang niet meer gezien hadden.

Meer dan negentig aanmeldingen waren er voor deze dag op 29 april. Twee jaar achter elkaar had deze bijeenkomst niet plaats kunnen vinden door corona. Nu kwamen we samen om te beginnen in de Emmanuelkerk met een eucharistieviering. Het thema was: Weer gemeenschap zijn en samen God ontmoeten. Pastor Yves hield rondlopend door de kerk een indrukwekkende preek en ook de handoplegging in diepe stilte aan iedereen bij het einde van de viering betekende veel voor de aanwezigen. Na de dienst was er een gezellig samenzijn in het Achterom, waar de vrijwilligers zorgden voor een natje en een droogje. Aan het eind kreeg iedereen een bloemetje mee voor thuis als aandenken aan deze dag.

Het was een gezamenlijk initiatief van zes geloofsgemeenschappen: Antonius Abt Wijchen, Balgoij, Paschalis, Emmanuel, Batenburg en Niftrik.

Volgend jaar zeker herhalen!

ZIEKENZEGEN EN ZIEKENZALVING

Een van de mooie aspecten van de ontmoetingsdag was het ontvangen van de ziekenzegen. Vaak wordt gedacht dat iemand de ziekenzegen of ziekenzalving pas kan ontvangen als de dood nabij is. Dat is echter niet zo. Het is juist heel waardevol om de zegen of zalving te ontvangen als de zieke nog goed bij bewustzijn is. Dat kan zijn aan het begin van het stervensproces, maar ook nog eerder, bijvoorbeeld wanneer een ernstige ziekte pas is vastgesteld. De ziekenzegen of ziekenzalving kan dan kracht en hoop geven. Vraag hier gerust om bij de pastores.

Chris Derks en Lara van der Zee

DE KIJKZOLDER

LENTEKRIEBELS....

Gelukkig is de tijd voorbij dat we ramen en deuren in de winter gesloten hielden om de warmte van de kachel binnenshuis te houden. Maar toen de eerste zonnestralen zich dan lieten voelen in de lente, groeide het verlangen om de boel eens goed te luchten, af te stoffen en uit te kloppen en een frisse wind door het huis te laten waaien. De grote schoonmaak zorgde ervoor dat alles zich op zijn paasbest toonde. Zelfs een 'verplichte' biecht daarbij gaf een bevrijdend nieuw gevoel.

Die opruimwoede, hang naar de gebruikelijke sopbeurt, zit er nog bij velen in. Niet verwonderlijk dat vrijwilligers van museum De Kijkzolder ook de neiging hadden het liturgisch vaatwerk

eens flink onderhanden te nemen.

Kelken, patenen en monstransen werden met nat gemaakt speciaal krijt en een tandenborstel bewerkt en met een dunne doek nabehandeld. Dit procedé is op deze manier uitgevoerd op advies van het Valkmuseum in Nijmegen. Het goud en zilver blinken nu weer als vroeger in de tijd van het Rijke Roomse Leven. Dit valt voor u te bewonderen en te prijzen elke laatste zondag van de maand als het parochiemuseum open is. Kijken mag, aanraken liever niet.

Gerard Toonen

PUZZEL 'KEN JE PAROCHIE '

©L.B.

Onderstaande afbeeldingen zijn gedeeltes uit grotere foto's. Daardoor minder herkenbaar.

Ziet u alle onderwerpen? Ze hebben allemaal met onze parochie te maken.

Als u regelmatig de Apostelbode heeft gelezen komt u er wel uit.

Maar om u te helpen kunt u kiezen uit de volgende mogelijkheden:

- A. Balkconstructie Oude Toren Balgoij
- B. De Apostelbode
- C. Kameel kerststal Wijchen
- D. Kerk Alverna
- E. Kerkhof
- F. Kerk Woezik
- G. Mazing Joy brengt een lichtje bij een zieke thuis
- H. Monument Everardusparochie
- I. Parochiestempel Balgoij
- J. Pastor Yves met petekindje
- K. Pastor Aloys
- L. Stiltewandeling

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

'VERKONDIG HET EVANGELIE'

Negen jaar na zijn inauguratie publiceert paus Franciscus zijn sleuteldocument 'Praedicate Evangelium': Verkondig het Evangelie. Het wordt beschouwd als het belangrijkste document van zijn pontificaat. Het is geen encycliek, maar een apostolische constitutie, een wetgevend document en gaat in dit geval over de hervormingen van de Romeinse Curie. Het wordt dit jaar op 5 juni (Pinksteren) van kracht.

De Romeinse Curie is het hoogste bestuursorgaan van de Katholieke Kerk en telt vele instituten en onderafdelingen. Het is een beetje te vergelijken met onze ministeries. Het bestuursapparaat van de paus is een orgaan van de Heilige Stoel, dat de paus bijstaat in de vervulling van zijn taken als hoofd van de Rooms-Katholieke Kerk. Soms heet zo'n instituut dicasterie, soms congregatie, soms pauselijke raad. Aan die onoverzichtelijkheid wil de paus een eind maken. In de praktijk klaagden vele bisschoppen bovendien dat de Curie te veel een hiërarchische bestuurslaag tussen hen en de paus was geworden en te weinig het universele karakter van de wereldkerk benadrukt. Ook over de personele bezetting is veel onvrede; de leiding berust nog vaak bij oude, wat verstarde kardinalen. In 1988 voerde paus Johannes Paulus II ook een nieuwe hervorming van de Curie door in de constitutie 'Pastor Bonus': 'Goede Herder'. Hij kwam hiermee tegemoet aan de nieuwe noden van een sterk geïnternationaliseerde Kerk.

Paus Franciscus heeft bepaald dat alle afdelingen voortaan 'dicasterie' heten en dat er na de fusies nog zestien overblijven. Het woord komt uit het Grieks en betekent letterlijk 'rechtbank'. Aan het hoofd van een dicasterie staat een prefect. De zestien dicasterieën, die alle terreinen van het bestuur van de Kerk omvatten, staan hieronder vermeld.

De paus wil met de door hem ingezette hervorming-en drie belangrijke geestelijke accentverschuivingen uitdrukken.

1. VAN LEER NAAR MISSIE

De vorige constitutie 'Pastor Bonus' uit 1988 begon de opsomming van Curie-afdelingen met de Congregatie voor de Geloofsleer, waarvan de toenmalige kardinaal Ratzinger (thans emeritus-paus Benedictus XVI) de prefect was. Hij was toen al een gerenommeerd theoloog en dit zal zijn pauskeuze zeker bevorderd hebben. Bij paus Franciscus is deze afdeling veelbetekenend een plaatsje gezakt in de Vaticaanse rangorde. Bovenaan prijkt het nieuwe Dicasterie voor Evangelisatie, waarvan de paus zelf prefect zal zijn.

De boodschap is helder: de paus wil een curie die zichzelf niet primair beschouwt als waakhond van

de zuivere geloofsleer, maar als motor van geloofsverkondiging wereldwijd. De titel van het document spreekt wat dat betreft boekdelen: Praedicate Evangelium: Verkondig het Evangelie.

2. VAN WIJDING NAAR DOOPSEL

In lijn met het Tweede Vaticaans Concilie wordt benadrukt dat de opdracht tot verkondiging alle gedoopten aangaat en niet alleen priesters en bisschoppen. Paus Franciscus heeft meermaals het klerikalisme bekritiseerd, het diep ingesleten beeld dat de wijding iemand tot een soort 'supergelovige' maakt met bijzondere gaven en bijbehorende verantwoordelijkheden en privileges. Op z'n minst was een priesterwijding in het verleden een ongeschreven functie-eis voor een toppositie in de Curie. Daar heeft Franciscus in de praktijk afscheid van genomen. Hij benoemde een leek tot prefect van het Dicasterie voor Communicatie

en diverse vrouwen op Vaticaanse sleutelposities. Niet wijding, maar doopsel wordt leidend, waardoor ook vrouwen en gehuwde mannen meer te zeggen krijgen in het Vaticaan.

3. VAN CENTRALISME NAAR SYNODALITEIT

Aan de accentverschuivingen ligt het geestelijke principe uit het katholieke sociaal denken ten grondslag dat de verantwoordelijkheden op zo laag mogelijk niveau genomen moeten worden. Dit sluit aan op de synodaliteit, die de paus sterk wil bevorderen. Synodaliteit betekent de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van alle leden van het volk Gods voor het leven van de Kerk. Daar komt de keuze voor dienstbaarheid aan de bisschoppen wereldwijd vandaan en ook de wens tot een meer internationale Curie in plaats van de hoofdzakelijk Italiaanse kliek, die ze al zolang is. Dit is noodzaak voor een wereldkerk die zich als internationale geloofsgemeenschap wil presenteren en het Evangelie naar alle uithoeken van de aarde wil brengen.

'Praedicate Evangelium' is een belangrijk document, dat past in de traditie van de Kerk en een stap zet in de verdere hervormingen van het bestuur van de Kerk. Het is een begin. Of het gewijde-Italiaanse-mannenbolwerk doorbroken gaat worden, zal de toekomst leren. Het is bekend dat niets in het Vaticaan snel gaat. Laten we hoop houden.

Koos Leemker

Alle Vaticaanse 'ministeries' (Dicasterieën)

1. Dicasterie voor de Evangelisatie. De paus is hiervan de prefect.
2. Dicasterie voor de Geloofsleer
3. Dicasterie voor Diensten aan Liefdadigheid
4. Dicasterie voor de Oosterse Kerken
5. Dicasterie voor de Goddelijke Eredienst en de Regeling van de Sacramenten

6. Dicasterie voor de Heilig- en Zaligsprekingsprocessen
7. Dicasterie voor de Bisschoppen
8. Dicasterie voor de Clerus
9. Dicasterie voor de Instituten van Gewijd Leven en gemeenschappen van Apostolisch Leven
10. Dicasterie voor Leken, Gezin en Leven
11. Dicasterie voor Bevordering van de Eenheid van de Christenen
12. Dicasterie voor de Interreligieuze Dialoog
13. Dicasterie voor Cultuur en Opvoeding
14. Dicasterie voor de Bevordering van de Gehele Menselijke Ontwikkeling
15. Dicasterie voor de Wetteksten
16. Dicasterie voor Communicatie

OPEN DAG VOORMALIGE GEORGIUSKERK

VAN 'GAAN NAAR DE KERK' NAAR 'WONEN IN DE KERK'

Op zaterdag 18 juni a.s., tijdens de 15^e Dag van de Bouw, zet Giesbers Ontwikkelen en Bouwen van 10.00 tot 13.00 uur de deuren van de voormalige H. Georgiuskerk in Heumen open voor publiek en kun je zien hoe we de kerk transformeren naar appartementen.

Giesbers realiseert hier, met respect voor de historie en de oorspronkelijke functie van het gebouw, zeventien appartementen: negen seniorenwoningen op de begane grond en acht woningen voor starters op de verdiepingen. Een waardige herbestemming waarmee het gebouw na de transformatie feitelijk wordt teruggegeven aan de gemeenschap van Heumen.

Leuk detail is dat Giesbers de H. Georgiuskerk zeventig jaar geleden ook heeft gebouwd. Aangezien het kerkgebouw altijd een belangrijke plek in de gemeenschap van Heumen heeft ingenomen vinden wij het belangrijk dat de kerk na de transformatie qua aanzien zijn karakter behoudt en daarmee onderdeel van het dorpse weefsel blijft. Je bent van harte welkom op onze Open Dag! Dan vertellen we je graag meer over het bouwproces en kun je met eigen ogen zien hoe 'naar de kerk gaan' verandert naar 'in de kerk wonen'.

Graag tot ziens op zaterdag 18 juni a.s.!

Debby Paau, directiesecretaresse Giesbers bouw

OEKRAÏNE, DOOR MEERDERE OGEN TE ZIEN!

Dit kwam overduidelijk naar voren afgelopen maandag 9 mei...

Op deze avond hield Dennis Peters van Kerk in Nood een lezing in onze parochie die ons niet alleen de alledaagse schrikbeelden liet zien die wij dagelijks - vanaf eind februari - via de media binnenkrijgen en waarvoor we ons min of meer zouden kunnen gaan afsluiten omdat 'we er toch niets aan kunnen veranderen'!

Nee... hij liet ons daarnaast ook beelden zien die niet alleen grove misstanden, agressie, oorlogsgeweld, vluchtende mensen, veel angst, onzekerheid en verdriet kenmerken.....

Kerk in Nood laat juist zien en horen via filmpjes, interviews en hulpverleners ter plekke dat de christengemeenschappen met hun priesters, religieuzen, lekenbroeders en -zusters de moed niet opgeven, zich niet laten verdrijven, maar juist hulp blijven bieden van allerlei aard. Voedsel, medicijnen, een plek om onder te duiken, maar daarbij óók gelegenheid om te luisteren naar elkaar, en vooral om samen te bidden!

Deze geestelijke 'hulpverleners' blijven hun mensen trouw, laten niemand in de steek, blijven op de plaatsen 'des onheils', want lang niet iedereen kán of wil vluchten.....de christelijke grondslag van 'er zijn voor mensen in nood' laten zij niet varen. Hoop in tijden van wanhoop, kracht en bemoediging!

Paus Franciscus riep begin maart ons allen op om vooral ook voor deze gruwelijke noodsituatie in Oekraïne te blijven BIDDEN.....de 'wapens' van God te gebruiken.....(die vaak onderschat worden).....blijven bidden, ter plekke en wereldwijd, voor alle slachtoffers, maar ook voor de Russische autoriteiten om zich te onthouden van verdere vijandige acties. Oorlog is een ernstige belediging van de menselijke waardigheid!

Voor wie deze 9^e mei moesten missen, deze avond met 'n geheel andere insteek; Dennis Peters is bereid om terug te komen, om nog meer mensen hier in Wijchen de acties van KERK IN NOOD te laten zien en om met hen samen te BIDDEN.....dit is óók hulp bieden aan onze medemensen in nood!

Betsie van der Wijst – Ruijs

IN GESPREK MET ....

De lezer: "Wat zijn eigenlijk de zeven christelijke deugden?"

Deze vraag kreeg ik gesteld. En: "kun je er iets meer van vertellen?"

INTRIGEREND EN INTERESSANT

Afgelopen tijd heb ik zeven keer een artikel mogen plaatsen in de Apostelbode. Ik ging hiervoor in gesprek met mensen uit alle hoeken van parochie De Twaalf Apostelen. Wij onderzochten samen of een van de zeven christelijke deugden zou passen bij die bepaalde persoon.

Door de open manier van reageren van de parochianen kwamen hier hele mooie interviews uit. Het was intrigerend en interessant. Want voor veel parochianen is de betekenis van de zeven christelijke deugden niet bekend of mogelijk heel vaag. Toch proberen we al heel lang volgens die deugden te leven.

AFBEELDINGEN EN STUDIES

Bij Plato beschouwde men ze als politieke deugden. Belangrijk voor de politieke leiders en de burgers.

Deze begrippen werden overgenomen in de christelijke leer. Ze werden de 'kardinale deugden' genoemd (kardinaal komt van 'cardo' = scharnierpunt). Oftewel het zijn 'scharnierende' deugden. Kardinale deugden zijn de meest belangrijke, vond men. Daar draait het om in het leven. Het waren dus vooral kerkelijke, christelijke begrippen geworden.

Wij zien daarom veel afbeeldingen in en op middeleeuwse kerken. O.a. in Keulen, Le Bourg-Dun, Padua. In Padua zijn het wereldberoemde fresco's. Later komen er vooral afbeeldingen bij middeleeuwse paleizen en stadhuizen. Men zag ze als aanduiding van een goed stadsbestuur. Zoals we kunnen zien bij het middeleeuwse stadhuis in Nijmegen (zie de foto's in de tekst). Boven in de voorgevel prijken in medaillons 'de deugden'.

De kardinale deugden waren vooral belangrijk in de middeleeuwen voor filosofen en kerkvaders. Maar ook nu zijn ze nog steeds onderwerp van studie.

DE VIER KARDINALE DEUGDEN

Prudentia (voorzichtigheid-verstandigheid-wijsheid).

Justitia (rechtvaardigheid-rechtschapenheid).

Fortitudo (moed en sterkte).

Temperantia (gematigdheid-zelfbeheersing-matigheid).

DE DRIE GODDELIJKE DEUGDEN

In de middeleeuwen kwamen hier nog drie goddelijke of theologale deugden bij.

Fides (geloof)

Spes (hoop)

Caritas (naasteliefde-liefdadigheid)

Behalve de zeven deugden werden indertijd als tegenhanger de 'zeven hoofdzonden' beschreven:

Superbia (hoogmoed),

Avaritia (hebzucht),

Luxuria (onkuisheid),

Invidia (jaloerie, afgunst),

Gula (gulzigheid),

Ira (woede- wraak).

De zeven hoofdzonden zijn ooit heel passend geschilderd door Pieter Bruegel. Dit schilderij werd wereldberoemd.

WIE ZEI WAT IN DE INTERVIEWS?

Wat zeiden onze medeparochianen? Hierbij wat karakteristieke uitspraken.

Fides: geloof

Dick Hesse: Het kerkelijke trekt me. Het is jammer dat het zo in elkaar zakt. Ik bedoel niet alleen het kerkbezoek maar ook de geloofsbeleving. Heeft de kerk zoals we die nu aanbieden wel voldoende aantrekkingskracht? Mensen zoeken naar houvast.

Prudentia: verstandig zijn en wijsheid:

Thé Pekel: Ik weet niet of ik wijsheid heb. Daar kunnen anderen beter over oordelen.

Fortitudo: moedig, vasthoudend, standvastig:

Jeanne Schaap-Bruijsten: Je hebt tegenwoordig moed nodig om je sterk te maken voor je geloof. Maar, ik ga ervoor! Het geeft mij kracht.

Spes: hoop

Edwin van Duijnhoven: Je ontdekt en ervaart in je leven dat wensen dikwijls bijgesteld moeten worden. Je hoopt en verlangt dat het goed zal komen. Maar zal dat ook zo zijn?

Justitia: rechtvaardigheid en rechtschapenheid.

Rob Oostendorp: Rechtvaardigheid staat in relatie met vergeving. In de kerk komt dit veel voor. Wij vragen om vergeving. Maar wat vragen we eigenlijk?

Caritas: naastenliefde, liefdadigheid:

Gerard Hendriks: Ik houd gewoon van mensen. Daarom geef ik de voorkeur aan het woord naastenliefde. Iedereen heeft recht op een menswaardig bestaan. Liefdadigheid is eigenlijk niet zo'n prettig woord. Het doet wat oubollig aan.

Temperantia: matigheid, zelfbeheersing.
Henk van der Wielen: matigheid heeft invloed gehad op mijn leven. Als je in ons gezin vroeger iets wilde hebben, dan moest je er eerst maar voor sparen en werken.

Ik wil mijn gesprekspartners hartelijk danken. Wij hebben genoten van jullie eerlijke antwoorden. Het is een prachtige reeks geworden die zeer gewaardeerd werd.

Marium Lahm

H. JOZEFKERK - ALVERNA

Wij als geloofsgemeenschap H. Jozef hebben rond de Pasen een aantal mooie devotievolle vieringen gehad. Op Goede Vrijdag werd de kruiswegviering gedaan door pastor Lara van der Zee.

Op eerste paasdag was er 's morgens om 09.30 uur een viering met voorganger pastor Ad Blommerde die ons voorzag van woorden waarmee de gelovigen heel veel steun en uitleg kregen.

De goede muzikale verzorging was in handen van ons jongerenkoor. We hebben een hele mooie paasviering gehad waar we gesterkt mooie paasdagen mee ingingen.

Anny Rosmalen

Het was een heel mooie viering met aan het einde de kruisverering met bloemenhulde. Er was best wel een mooi aantal mensen in de viering.

H. JOHANNES DE DOPER - BALGOIJ

KINDVRIENDELIJKE VIERING OP PAASZATERDAG IN BALGOIJ

Op Stille Zaterdag 16 april was er om 17.00 uur een kindvriendelijke Paaswake in de H. Johannes de Doperkerk, voorgedaan door pastor Yves Mambueni, opgeluisterd door Mazing Joy en Lori, Ilse en Celine van Fladderpop2. Het was een inspirerende en warme viering, waarin kinderen met al hun zintuigen het paasverhaal hebben beleefd, een mooie reis naar Pasen. Het lijdensverhaal werd in delen verteld door Ilse, Tess, Jelle en Guus. Tussendoor droegen de aanwezige kinderen een groot kruis in etappes door de kerk (een miniversie van de Passion). Ilse vertelde dat het vuur was gedoofd. Dat Jezus dood was. Dat zijn leerlingen zoveel van

hem verwacht hadden, maar dat alles voorbij was. Voorgoed, zo leek het. Het vuur was weliswaar gedoofd, toch was het niet helemaal uit. Van binnen smeulde het nog na. Daarom kwam Bastiaan met

een brandend kaarsje om daarmee de vuurzuil aan te steken waaraan daarna de paaskaars ontstoken kon worden. Nadat de paaskaars ontstoken was, kon het vuur doorgegeven worden aan de mensen in de kerk. Dit werd gedaan door Niek, Bastiaan, Guus en Thijs, terwijl de klokken van de kerk werden geluid door Thomas. Na de overweging brachten Casper, Stella, Benjamin, Samantha en Thijs een kannetje met water naar de doopvont. Ze vertelden aan de mensen in de kerk dat water de bron van alle leven is, dat alle mensen samenbrengt om samen, overal vandaan, lief en leed te delen. In de voorbeden werd door Samantha, Guus, Stella en Jelle gebeden om vuur, om licht om elkaar bij te lichten, elkaar toe te schijnen, tijdens onze levensweg.

De kinderen vonden het heel fijn dat ze mee mochten helpen en samen Pasen mochten vieren en ook voor de ouders, grootouders en andere mensen in de kerk was het een hele mooie viering.

Piet van Erp

PASEN IN BALGOIJ

Op eerste paasdag was Ad Blommerde de voorganger in de H. Mis en de muzikale ondersteuning was van het koor Andiamo. In een mooi bezette kerk hebben wij geluisterd naar de inspirerende woorden van de pastor en de mooie muziek. Aan het einde van de dienst werden twee vrijwil-

ligers in het zonnetje gezet voor hun trouwe werk voor de kerk. Henk de Valk, die al ruim veertig jaar voor de kerk beschikbaar is als acoliet, collectant en kerkhofwerker en Frans Laurant, die ook zijn beste krachten geeft als acoliet, kerkhofwerker en bezorger van de Apostelbode. Beiden ontvingen een paaskaars als dank voor hun grote inzet

voor de kerk. Fijn dat er mensen in onze parochie zijn die zich als vrijwilliger al zolang inzetten voor de kerk.

UITSTAPJE VAN DE CONTACTRAAD EN PASTOR YVES

Op zaterdag 7 mei heeft de contactraad met partners samen met pastor Yves na twaalf jaar weer een keertje een uitstapje gemaakt. Deze keer stond een bezoek aan de Basiliek van de heiligen Agatha en Barbara in Oudenbosch op het programma. Deze basiliek is gebouwd in opdracht van pastoor Hellemons. Pastoor Hellemons studeerde in Rome en was zo onder de indruk van de Sint-Pieter dat hij, eenmaal pastoor in Oudenbosch, hier een verkleinde replica heeft laten bouwen. Dit

gebouw, waaraan architect Pierre Cuypers werkte, past zestien keer in zijn voorbeeld in Rome. Hoewel de gelijkenis met de Sint-Pieter

groot is heeft de Oudenbosche basiliek een eigen karakter. De voorgevel is geïnspireerd op de moederkerk van Rome, de Sint-Jan van Lateranen.

Om 10.30 uur zijn wij met negen personen vertrokken naar Oudenbosch. Na ruim een uur rijden was de koffie met iets lekkers erbij een ware traktatie. Ook het mooie weer zorgde voor een prima sfeertje.

Om 14.00 uur werden wij ontvangen door een gids die ons de hele middag heel enthousiast rondleidde en alle verborgen schatten van de basiliek heeft laten zien. Werkelijk heel boeiend en zeker de moeite waard. Tot slot zijn enkelen van ons nog 140 treden omhooggeklommen om van bovenaf de basiliek te bezichtigen.

Op de terugweg zijn we nog even gestopt om van een lekker dinertje te genieten. Het is een bijzonder fijn dagje uit geweest. Hartelijk dank hiervoor!

Vieringschema

28 mei / 29 mei

- 7e zondag van Pasen
- Wereld communicatiedag

04 juni / 05 juni

- Pinksteren

11 juni / 12 juni

- Feest van de H. Drie-eenheid

 <p>Lezingen uit de Heilige Schrift</p>	<p>lezingen ^⑤</p> <ul style="list-style-type: none"> ✧ Eerste lezing: Hand. 7,55-60 ✧ Tweede lezing: Openb. 22,12-14.16-17.20 ✧ Evangelie: Joh. 17,20-26 	<p>lezingen ^①</p> <ul style="list-style-type: none"> ✧ Eerste lezing: Hand. 2,1-11 ✧ Tweede lezing: Rom. 8,8-17 ✧ Evangelie: Joh. 14,15-16.23b-26 	<p>lezingen ^②</p> <ul style="list-style-type: none"> ✧ Eerste lezing: Spr. 8,22-31 ✧ Tweede lezing: Rom. 5,1-5 ✧ Evangelie: Joh. 16,12-15
 <p>H. Antonius Abt Wijchen</p>	<p>zondag 11.00 Eucharistieviering <i>Vrijwilligersviering</i> Soli Deo Gloria (Gemengd) Martin Claes</p>	<p>zondag 11.00 Eucharistieviering Parnassuskoor Yves Mambueni/Ramon Roks 14.00 English Mass Kinderkoor Yves Mambueni</p>	<p>zaterdag/zondag 19.00 Vormselviering Familiekoor Mgr. R. Mutsaerts/Ramon Roks 11.00 Eerste Communieviering Familiekoor Martin Claes/Lara v/d Zee</p>
 <p>Emmanuel Wijchen</p>	<p>zondag 09.30 Woord en Communie <i>Vrijwilligersviering</i> Emmanuelkoor Hennie Witsiers</p>	<p>zondag 09.30 Woord en Communie Emmanuelkoor Hennie Witsiers</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>H. Paschalis Baylon Woezik</p>	<p>Géén viering</p>	<p>zondag 09.30 Eucharistieviering Herenensemble Martin Claes</p>	<p>zondag 09.30 Eucharistieviering Herenensemble Martin Claes</p>
 <p>H. Jozef Alverna</p>	<p>zondag 09.30 Woord en Communie Dames- & Herenkoor Lara van der Zee</p>	<p>zaterdag 19.00 Woord en Communie Jongerenkoor Lara van der Zee</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>H. Johannes de Doper Balgoij</p>	<p>Géén viering</p>	<p>zondag 11.00 Eucharistieviering Mazing Joy Martin Claes</p>	<p>zondag 11.00 Eerste Communieviering Mazing Joy Yves Mambueni</p>
 <p>H. Antonius Abt Nederasselt</p>	<p>Géén viering</p>	<p>zaterdag 19.00 Woord en Communie Mazing Joy Hennie Witsiers</p>	<p>zondag 09.30 Eucharistieviering Mazing Joy Yves Mambueni</p>
 <p>H. Antonius Abt Overasselt</p>	<p>zondag 11.00 Woord en Communie Samenzang Lara van der Zee</p>	<p>zondag 11.00 Woord en Communie Ceciliakoar Hennie Witsiers</p>	<p>zondag 11.00 Woord en Communie Samenzang Hennie Witsiers</p>
 <p>Sint-Joris Heumen</p>	<p>Géén viering</p>	<p>zaterdag 19.00 Eucharistieviering New Challenge Yves Mambueni</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>Oude Sint-Victor Batenburg</p>	<p>Géén viering</p>	<p>zondag 09.30 Eucharistieviering Samenzang Jack Leo</p>	<p>zondag 09.30 Eucharistieviering Samenzang Jack Leo</p>
 <p>Kapelberg Bergharen</p>	<p>zaterdag 19.00 Eucharistieviering Samenzang Ton van Balveren</p>	<p>zaterdag 19.00 Woord en Communie Samenzang Jack Steeghs</p>	<p>zaterdag 19.00 Eucharistieviering Parnassuskoor Jack Leo</p>
 <p>H. Judocus Hernen/Leur</p>	<p>Géén viering</p>	<p>zondag 11.00 Woord en Communie Parochieel Zangkoor Jack Steeghs</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>H. Damianus Niftrik</p>	<p>zaterdag 19.00 Woord en Communie Parochieel Zangkoor Hennie Witsiers</p>	<p>zondag 11.00 Eucharistieviering Parochieel Zangkoor Jack Leo</p>	<p>Géén viering</p>
 <p>Het Kompas</p>	<p>zaterdag 17.30 Woord en Communie Hennie Witsiers</p>	<p>zaterdag 17.30 Woord en Communie Hennie Witsiers</p>	<p>zaterdag 17.30 Eucharistieviering Martin Claes</p>

Vieringschema

18 juni / 19 juni

• Feest van het H. Sacrament

25 juni / 26 juni

• 13e zondag door het jaar

02 juli / 03 juli

• 14e zondag door het jaar

 <p>Lezingen uit de Heilige Schrift</p>	<p>lezingen ^③</p> <p>✧ Eerste lezing: Gen. 14,18-20 ✧ Tweede lezing: 1 Kor. 11, 23-26 ✧ Evangelie: Luc. 9,11b-17</p>	<p>lezingen ^④</p> <p>✧ Eerste lezing: 1 Kon.19,16b.19-21 ✧ Tweede lezing: Gal. 5,1.13-18 ✧ Evangelie: Luc. 9,51-62</p>	<p>lezingen ^①</p> <p>✧ Eerste lezing: Jes. 66,10-14c ✧ Tweede lezing: Gal. 6,14-18 ✧ Evangelie: Luc. 10,1-12.17-20</p>
 <p>H. Antonius Abt Wijchen</p>	<p>zaterdag/zondag 18.00 Gebedsviering <i>Apostelen 2.0</i> Ramon Roks 11.00 Eucharistieviering SDG (Gemengd) Martin Claes</p>	<p>zondag 11.00 Eucharistieviering Elckerlyckoor Martin Claes</p>	<p>zondag 11.00 Eucharistieviering Parnassuskoor Yves Mambueni 14.00 English Mass Kinderkoor Yves Mambueni</p>
 <p>Emmanuel Wijchen</p>	<p>zondag 09.30 Eucharistieviering Emmanuelkoor Martin Claes</p>	<p>Geén viering</p>	<p>zondag 09.30 Woord en Communie Emmanuelkoor Hennie Witsiers</p>
 <p>H. Paschalis Baylon Woezik</p>	<p>Geén viering</p>	<p>zondag 09.30 Woord en Communie Herenensemble Lara van der Zee</p>	<p>Geén viering</p>
 <p>H. Jozef Alverna</p>	<p>zondag 09.30 Eucharistieviering Dames- & Herenkoor Ad Blommerde</p>	<p>Geén viering</p>	<p>zaterdag 19.00 Woord en Communie Jongerenkoor Lara van der Zee</p>
 <p>H. Johannes de Doper Balgoij</p>	<p>Geén viering</p>	<p>zondag 11.00 Eucharistieviering bij de Oude Toren Mazing Joy Yves Mambueni</p>	<p>Geén viering</p>
 <p>H. Antonius Abt Nederasselt</p>	<p>Geén viering</p>	<p>zaterdag 19.00 Eucharistieviering Mazing Joy Yves Mambueni</p>	<p>Geén viering</p>
 <p>H. Antonius Abt Overasselt</p>	<p>zondag 11.00 Eerste Communieviering Ceciliakoar Yves Mambueni</p>	<p>zondag 11.00 Woord en Communie Samenzang Hennie Witsiers</p>	<p>zondag 11.00 Woord en Communie Voice Hennie Witsiers</p>
 <p>Sint-Joris Heumen</p>	<p>zaterdag 19.00 Eucharistieviering New Challenge Yves Mambueni</p>	<p>Geén viering</p>	<p>zaterdag 19.00 Eucharistieviering Samenzang Yves Mambueni</p>
 <p>Oude Sint-Victor Batenburg</p>	<p>Geén viering</p>	<p>zondag 09.30 Woord en Communie Samenzang Hennie Witsiers</p>	<p>Geén viering</p>
 <p>Kapelberg Bergharen</p>	<p>zaterdag 19.00 Eucharistieviering Samenzang Martin Claes</p>	<p>zaterdag 19.00 Eucharistieviering Samenzang Martin Claes</p>	<p>zaterdag 19.00 Woord en Communie Samenzang Jack Steeghs</p>
 <p>H. Judocus Hernen/Leur</p>	<p>zondag 11.00 Woord en Communie Parochieel Zangkoor Hennie Witsiers</p>	<p>Geén viering</p>	<p>zondag 11.00 Eucharistieviering Parochieel Zangkoor Jack Leo</p>
 <p>H. Damianus Niftrik</p>	<p>zaterdag 19.00 Woord en Communie Parochieel Zangkoor Hennie Witsiers</p>	<p>Geén viering</p>	<p>zondag 09.30 Eucharistieviering Parochieel Zangkoor Jack Leo</p>
 <p>Het Kompas</p>	<p>zaterdag 17.30 Woord en Communie Hennie Witsiers</p>	<p>zaterdag 17.30 Eucharistieviering Yves Mambueni</p>	<p>zaterdag 17.30 Woord en Communie Hennie Witsiers</p>

BIJZONDERE VIERINGEN

Bergharen | Kapelberg

maandag 06 juni 10.00 uur Eucharistieviering. Martin Claes/Hennie Witsiers/Ruud Roefs.
Tweede Pinksterdag. Tevens Kapellentocht.

Wijchen | H. Antonius Abtkerk

iedere maandag 19.00 uur Eucharistieviering. Martin Claes.
iedere dinsdag 09.00 uur Eucharistieviering. Martin Claes.
iedere woensdag 09.00 uur Eucharistieviering. Martin Claes.
iedere donderdag 09.00 uur Woord- en Communieviering. Hennie Witsiers.
iedere vrijdag 19.00 uur Aanbidding van het Allerheiligst Sacrament
met mogelijkheid voor het sacrament van boete & verzoening (biecht). Yves Mambueni.
zondag 03 juli 14.30 uur Gebedsviering *Apostelen 2.0* in de parochietuin. Ramon Roks.

Wijchen | Emmanuelkerk

vrijdag 10 juni 09.30 uur Woord- en Communieviering. Hennie Witsiers.
zondag 12 juni 17.00 uur Kroatische viering (vier kinderen doen hun Eerste Communie).
vrijdag 08 juli 09.30 uur Woord- en Communieviering. Hennie Witsiers.

Woezik | H. Paschalis Baylonkerk

vrijdag 03 juni 10.00 uur Woord- en Communieviering. Lara van der Zee.
vrijdag 01 juli 10.00 uur Eucharistieviering. Yves Mambueni.

Alverna | H. Jozefkerk

vrijdag 17 juni 09.30 uur Woord- en Communieviering. Lara van der Zee.

Wijchen | Zuiderhoek

vrijdag 27 mei 09.30 uur Woord- en Communieviering. Hennie Witsiers.
vrijdag 24 juni 09.30 uur Woord- en Communieviering. Hennie Witsiers.

Nederasselt | H. Antonius Abtkerk

vrijdag 03 juni 15.00 uur Marialof. Yves Mambueni.
vrijdag 01 juli 15.00 uur Marialof. Yves Mambueni.

Overasselt | H. Antonius Abtkerk

iedere donderdag 19.00 uur Avondgebed. Yves Mambueni.
maandag 13 juni 10.00 uur Ontmoetingsviering. Yves Mambueni.

Batenburg | Stadswal

dinsdag 31 mei 09.30 uur Ouderenontmoeting bij Hennie Witsiers, Stadswal te Batenburg.
dinsdag 28 juni 09.30 uur Ouderenontmoeting bij Hennie Witsiers, Stadswal te Batenburg.

Bergharen | H. Annakerk

vrijdag 03 juni 10.00 uur Ouderenviering. Hennie Witsiers.
vrijdag 01 juli 10.00 uur Ouderenviering. Hennie Witsiers.

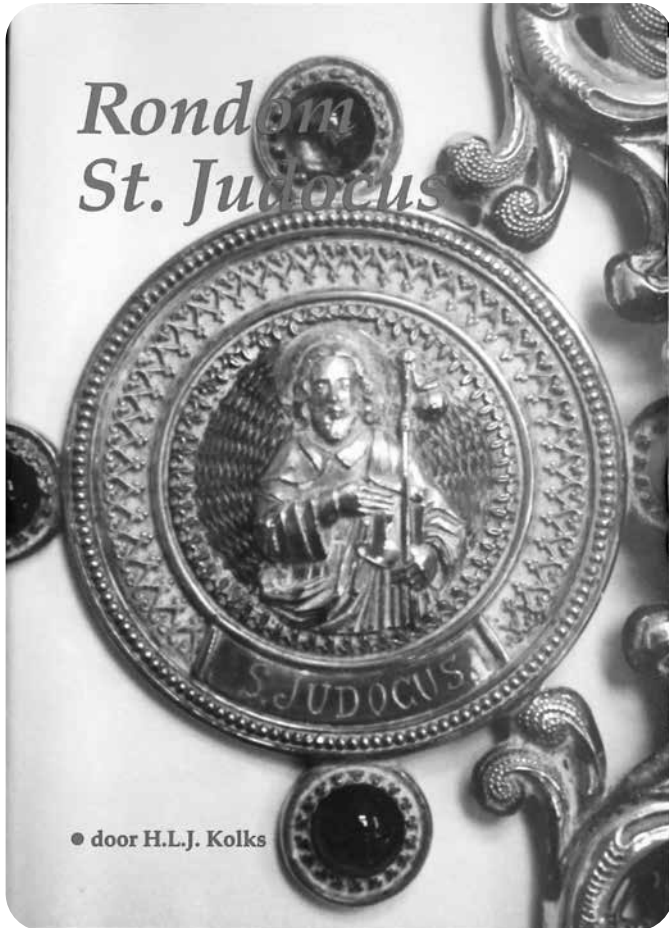
Groesbeek | Erf familie Poelen

zondag 03 juli 10.30 uur Oogstdankviering ZLTO. Aloys van Velthoven/Jack Steeghs.
(zie bericht pagina 3 in dit blad)

RONDON SINT-JUDOCUS

Een prachtig boek over onze kerk Harry Kolks verrichtte dit monnikenwerk. Hij doorlas vele brieven, reisde naar diverse archieven Hij leverde een boek, ijzersterk. Wij danken hem voor het mooie boek. Hij wilde geen applaus of open doek. Stil, eenvoudig en intens was zijn afscheid Drieënnegentig jaren was zijn levenstijd, waarin hij getuigde met trouw kerkbezoek.

MARIAKAPEL

In de Mariakapel ligt een inschrijfboekje. Maria krijgt daarin menig 'open doekje'. Ene Jo (m/v?) bad een weesgegroetje, maar vergat haar/zijn dierbaar hoedje, en bedekte het hoofd met een doekje. Lenie heeft het hoedje ontdekt en aan het ijzerwerk gehekt. Jo keerde terug op zijn/haar schreden. Heeft zeer zeker tot Sint Antonius gebeden. Zo heeft het hoedje Jo's hoofd weer bedekt. Jo krijgt dus geen sproetje. Maar het kostte wel een extra weesgegroetje.
Toon van Duifhuizen

VASTENTAFEL IN DE MIJLPAAL, GEZELLIG EN LEKKER

Op 10 april was er na twee stille jaren weer een vastentafel in de Mijlpaal. De aanmeldingen kwamen langzaam binnen. Maar uiteindelijk schoven er vierenvijftig mensen aan bij onze vastentafel. Dankzij de belangeloze inzet van onze 'koks', de vrijwilligers van de Mijlpaal en de gulde giften van onze gasten konden we aan het eind van de avond € 608,00 overmaken aan de Casey Troy Foundation.

Na een lekker soepje werd het buffet geopend en konden onze gasten kiezen uit verschillende gerechten als: pannekoeken, gehaktballen, asperges, witlof, preitaart, snijbonen-paprikastamppot, wortelstamppot, wortelen, friet, witlofsalade, rodekoolsalade, vegetarische koolsalade en zelfgemaakte appelmoes. Na een bakje hangop ging iedereen voldaan naar huis.

MISINTENTIES

4 en 5 juni (Pinksteren):

Marco van Mullekom, Tien en Riek van Duifhuizen-Hoeks, Gerda van Heumen-Loeffen, Toon Hendriks, Engelbert en Katharina Otten, Gerda van Heumen-Lukassen, Wim en Gon Hebing, Hendrik en Oda van Uden-Peperkamp, Ben en Gemmy Peters, Tom van Lieshout, familie Peters-Grim

19 juni: Thé en Trees Reuvers, Wim en Gon Hebing, Bert van Duifhuizen

3 juli: Pieta Verwaaijen-Jacobs, Wim en Gon Hebing

Gelieve de misintenties voor de maand juli en augustus voor 6 juni in te leveren bij Annemarie Schreven, Dorpsstraat 42, tel.: 0487-531191, of per mail: misintentiesjudocus@gmail.com

VANUIT DE CONTACTRAAD

De contactraad vindt het moeilijk om 'over te gaan tot de orde van de dag'. Corona is weliswaar achter de rug, maar niet ver van ons, in Oekraïne, woedt een verschrikkelijke oorlog. Ton Wouters attendeerde ons nog eens op Oekraïne door tijdens zijn opening van de vergadering een recent artikel over Oekraïne in het Katholiek Nieuwsblad voor te lezen. Als christen vraag je iedere keer: waarom? Waarom? Het enige dat we praktisch kunnen doen is bidden voor een snelle terugkeer van de vrede en hulp bieden aan vluchtelingen als die ook in Wijchen komen. Ik hoop dat we dan op eenieder's medewerking kunnen rekenen.

- Vrijwilligers zijn de smeerolie van onze geloofsgemeenschap. Helaas hebben we tijdens de twee jaar van de coronapandemie geen aandacht kunnen besteden aan de jubilarissen onder de vrijwilligers. Tijdens de viering van 29 mei hopen we deze schade te kunnen herstellen en zullen we stilstaan bij de vrijwilligers die een vijftienvijftig of veertigjarig jubileum hebben te vieren.
- Martin Claes meldde ons dat in het liturgisch beraad gedacht wordt aan het actualiseren van de teksten van de voorbede. Mocht een van de lezers van deze Apostelbode hieraan willen meewerken, dan kan hij zich melden bij Martin Claes.
- Gelukkig hebben we van Harry van Aalten gehoord dat de collectanten vanaf 1 mei hun taak weer opgepakt hebben. Helaas moeten we wel constateren dat het aantal collectanten is afgenomen. Mocht u bereid zijn om het team col-

lectanten te versterken, dan kunt u zich melden bij Ton Wouters (secretaris). Ook dames kunnen op deze oproep reageren.

- De contactraad heeft geconstateerd dat het openstellen van de kerk op donderdagmorgen door velen zeer op prijs gesteld wordt. Er is dan echter wel permanent toezicht nodig zolang de kostbare apparatuur van de geluidsinstallatie nog niet in een afsluitbare kast kan worden bewaard. De contactraad beraadt zich nog op een voorlopige oplossing hiervoor.

- Marja Edeling informeerde op enthousiaste wijze de contactraad over de voortgang van Apostelen 2.0. Een grote groep vrijwilligers en kinderen is op een enthousiaste en inspirerende manier 'op weg'. Compliment aan allen die werken aan Apostelen 2.0.

- Nu de coronapandemie achter ons ligt zijn we hard bezig met het maken van een activiteitenprogramma voor de tweede helft van het jaar 2022.

Vaste activiteiten als Open Monumentendag (10/11 september) en Levend Kerstverhaal (16 december) staan natuurlijk op het programma. SDG heeft inmiddels gevraagd om in oktober een eigen concert te mogen organiseren, maar ook willen we stilstaan bij de dag van de Voedselbank (16/17 oktober).

- De contactraad wenst eenieder een prettige vakantie toe met mooi weer en veel ontspanning.

Hein Kroft

BEZOEK DE OUDE VICTOR (DEEL 2)

NOG EEN STUKJE GESCHIEDENIS

We gaan in deze aflevering verder met ons bezoek aan de Oude Victor. We waren beland in het jaar 1608 en staan aan het begin van het twaalfjarig bestand. In dit bestand werd de oude Sint-Victor aan de protestanten gegeven. Katholieke erediensten werden verboden en de kerk kreeg haar eerste predikant. Omdat het overgrote deel van de Batenburgse bevolking overtuigd katholiek was, gingen zij naar de schuilkerk in kasteel Heren of naar de kerk in Demen aan de andere kant van de Maas. Op de fundamenten van de (in 1600 door prins Maurits in puin geschoten) kerk herbouwden de hervormden de kerk. Het koor en de zijkapellen werden niet meer in ere hersteld. In de zuidmuur van de kerk zien we muurankers met

het jaartal 1612 en in de oostelijke topgevel zit een steentje met het jaartal 1619.

In 1714 werd er aan de zuidzijde een toegangsportaal toegevoegd en aan de binnenzijde van dit portaal, in de muur boven de binnendeuren, zit nog een bovenlicht. Daarboven bevindt zich het enige in de Oude Victor aanwezige gebrandschilderde glas-in-loodraam. Dit unieke glas-in-loodraam is in 1908 aangekocht door predikant Buurman bij een antiquair in Utrecht. Het raam toont het, met een kroon bedekte, wapen van Batenburg in het schuinkruis met vier schaapscheerdersscharen. Onder het wapen een omlijst schildje met in het centrum daarvan een bladmotief. Het is afgetopt met een mollig kinderhoofdje. Aan weerszijden van het wapen staan twee lansknachten als schildhouders, elk met een vaandel in de hand. Onderlangs de wapenspreuk 'Pour

ronger les ailes aux Romains' (Om de vleugels van de Romeinen te kortwieken). Dit onderste deel met tekst is vermoedelijk later aan het raam toegevoegd want de tekst past niet bij de tijdperiode waarin het raam met het wapen van Batenburg gemaakt werd. Het paneel wordt gedateerd op 1650-1675. De glazenier is onbekend.

RONDLEIDING

Natuurlijk kan ik in deze twee afleveringen niet het gehele interieur van deze prachtige kerk beschrijven. Bezienswaardig zijn ook de vele rouwborden ter nagedachtenis aan de leden van de familie Bronkhorst - Batenburg, Horne en Bentheim - Steinfurt.

Daarnaast is er prachtig kerkmeubilair, waaronder een opmerkelijke doopvont (deels uit de 13^e eeuw) en verschillende grafzerken. Mocht u als lezer van deze twee afleveringen over de Oude Victor belangstelling hebben gekregen voor de geschiedenis van deze kerk en zijn omgeving, dan bent u van harte welkom! Graag neem ik u dan mee voor een leuke stadswandeling (zie voor meer informatie: wandeleninbatenburg.nl).

Hans Vermeulen

ANTONIUS ABT - NEDERASSELT

VANUIT DE CONTACTRAAD

Eind februari zijn er tijdens de storm twee grote dennenbomen op de begraafplaats van Nederasselst omgewaaid, over de heg gevallen en op de ingang naar de kerk. De volgende dag hebben de vrijwilligers van de kerkhofgroep de bomen in stukken gezaagd en vanuit de gemeente Heumen zijn het hout en de takken opgehaald. Alleen de boomstronken zaten nog half in de grond en moesten er nog uitgehaald worden. Juist in die week was er een overledene in het dorp waarvoor een graf gemaakt moest worden. De grafdelver was bereid om de boomstronken er met de graafmachine uit te halen. Daarna hebben de mensen van de kerkhofgroep de restanten kunnen opruimen, de ontstane gaten opgevuld en de grond weer netjes geëgaliseerd. Ook het vlakbij liggende graf kon nu weer in orde worden gemaakt. Met dank aan de vrijwilligers ziet het er weer netjes uit.

In de Goede Week was er in Nederasselst op Witte Donderdag een eucharistieviering waarin extra aandacht was voor de kinderen die de eerste communie gaan doen. De viering werd muzikaal

verzorgd door het gemengd koor van Alverna/Balgoij met enkele koorleden uit Nederasselst. Pastor Yves Mambueni Makiadi en diaken Hennie Witsiers gingen deze viering voor. Bij de voetwassing werden de voeten van twee kinderen

gewassen door pastor Yves en diaken Hennie. Deze kinderen mochten ook meehelpen om de altaartafel klaar te maken. Met Witte Donderdag maken we elk jaar zelf paasstukjes en brengen die naar zieke mensen, mensen van wie de partner het afgelopen jaar is overleden of mensen die een andere ervaring hebben meegemaakt. De viering op Goede Vrijdag werd verzorgd door de werkgroep avondwake.

Het lijdensverhaal werd gelezen en op het altaar lagen de symbolen uit het lijdensverhaal: het rode kleed, de haan, het kruis en de doornen kroon. Door alle aanwezigen werd er een bloemenhulde gebracht aan het kruis. Door Mazing Joy werden mooie passende liederen gezongen.

In Nederasselst was dit jaar op eerste paasdag geen viering, maar wel op tweede paasdag. Dit was een plechtige eucharistieviering met pastor Yves als voorganger en het koor Mazing Joy. Het was een goed bezochte viering van veel parochianen uit Nederasselst en uit de omgeving die in onze kerk Pasen kwamen vieren.

Corné Schaap

VANUIT DE CONTACTRAAD

Verslag vergadering van 11 mei 2022

BOUWKUNDIGE ZAKEN (IN AANWEZIGHEID VAN JOS POELS)

- Vorige week zijn er drie stukken van de bliksemafleider op de kerk gestolen. We hebben aangifte gedaan bij de politie en de diefstal gemeld bij het bestuur. Voorlopig is er een noodvoorziening aangebracht.
- De zaken die op de begroting voor 2022 stonden worden in de loop van de komende maanden uitgevoerd. Dit betreft onder meer de aanpak van diverse vermeldingen in het Inspectierapport van de Monumentenwacht, de reparatie van enkele kozijnen en deuren, de aanschaf van een nieuw sluitsysteem voor het kerkgebouw en de uitbreiding van het strooiveldje op de begraafplaats.
- De uitschuifbare ladder en de grote huishoudtrap voldoen niet aan de huidige Arboregels. Er zal daarom aan het bestuur worden gevraagd of we op korte termijn een nieuwe ladder en een nieuwe trap kunnen aanschaffen.

BEGRAAFPLAATS

Het aantal vrijwilligers die als hovenier werkzaam zijn loopt, in verband met hun leeftijd, sterk terug. We zijn daarom op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Wie het fijn vindt om twee keer per maand met een gezellige groep mensen in de buitenlucht te werken kan zich melden bij Jolanda Massaar, telefoon 06-50099605.

CONCERTEN IN DE KERK

Het concert van Eenvoortwaalf is, zoals vorige keer al vermeld, verplaatst naar 25 juni.

KOSTERS

Behalve Tien Theunissen, gaat ook koster Theo Theunissen eind dit jaar stoppen met zijn vrijwilligerswerkzaamheden. Hij is, behalve koster in onze kerk, net als Tien ook lid van de contactraad. We zullen hun inbreng zeer gaan missen.

PASTORALE ZAKEN

- De vieringen in de Goede Week en met Pasen zijn goed verlopen. Jammer is wel dat er niet altijd een koor was. In Overasselt is alleen nog het gemengd koor als kerkkoor actief en omdat er in onze kerk elk weekend een viering is – met Pasen zelfs drie – kan niet elke viering worden opgeluisterd met zang. Dit wordt soms opgelost met (orgel)muziek of met een koor van elders. We zijn in ieder geval heel blij met de inzet van het gemengd koor.

- Het derde en laatste blok van Apostelen 2.0 begint volgende week. Dit blok omvat ook de voorbereidingen op de eerste communie. Er zijn vier eerstecommunicanten in Overasselt.
- Jack Steegs is projectleider van Dienen 2.0. Op verzoek van Yves gaan we in overleg met het pastoraat van nabijheid voor een bijeenkomst waarbij Jack zal worden uitgenodigd.

AANKONDIGING VRIJWILLIGERSLUNCH OVERASSELT

We zijn heel blij dat we voor het eerst sinds ruim tweeënhalf jaar weer een vrijwilligerslunch kunnen houden. De lunch is, zoals eerder vermeld, op zondag 12 juni. Alle bij ons bekende vrijwilligers hebben – als het goed is - hiervoor inmiddels een uitnodiging ontvangen. Omdat het gemengd koor Sint-Cecilia zelf al iets voor zijn zangers en zangeressen organiseert waarvoor het (een deel van) de kosten kan declareren, worden koorleden die alleen koorlid zijn niet uitgenodigd. Koorleden die ook deel uitmaken van een andere werkgroep zullen wel een uitnodiging krijgen. Fouten maken is menselijk en de contactraad kan per ongeluk een vrijwilliger vergeten. Bent u kerkelijk vrijwilliger, maar heeft u geen uitnodiging ontvangen, dan kunt u ons dit laten weten door op Hoogstraat 5 een briefje in de groene brievenbus te doen of door een mail te sturen naar: secretaris.contactraad.hantoniusbtoverasselt@detwaalfapostelen.nl

Contactraad H. Antonius Abt Overasselt

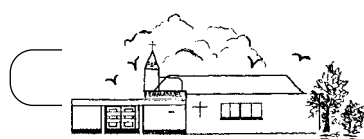
INGEZONDEN BRIEF

In 'De Apostelbode' van 4 mei 2022 staat een stukje over het beeld van Peter Canisius. Dit is voor mij aanleiding tot een paar toevoegingen.

In 1925 is de destijds openbare lagere school aan de Kasteelsestraat van het gemeentebestuur overgedragen aan het kerk-schoolbestuur. Bij het tekenen van de overdrachtsakte zei de notaris dat de katholieke school een naam moest hebben. Pastoor Van Riel (hij ligt op het kerkhof onder de kerkhofkapel begraven) koos voor de Peter Canisiuschool, ten eerste omdat de katholieke signatuur duidelijk naar voren moest komen, en ook omdat Peter Canisius toen heilig werd verklaard en de school aan de weg naar Nijmegen lag. De pastoor, als voorzitter van het schoolbestuur, kocht toen ook het beeld van Pe-

ter Canisius en schonk dat aan de school waar het een plaats in de gang kreeg.

In 1964 werd ik benoemd tot opvolger van meester Schlicher met als opdracht het bouwen van een nieuwe school. Omdat het beeld van Peter Canisius bij de meester thuis stond – er was geen kantoor of zo op school – heeft hij het bij zijn verhuizing in 1963 naar de Mgr. Van der Burgtstraat teruggegeven aan de kerk. Daar vond pastoor Van Thiel het beeld in 1969 op de zolder van de pastorie, bij zijn verhuizing van de oude pastorie naar de huidige pastorie. Hij heeft het beeld toen weer aan de school gegeven. En het heeft steeds prominent op mijn kantoor gestaan en jaarlijks op 27 april (de feestdag van de H. Peter Canisius) nam ik het mee naar de klas om er daar wat over te vertellen.

EMMANUELKERK - WIJCHEN

VANUIT DE CONTACTRAAD

- Op 17 maart was er in onze kerk een lezing over hongerdoeken. Het was jammer dat op de rand van alle coronamaatregelen de belangstelling achterbleef bij een fantastisch verhaal.
- Er is weer sprake van uitgebreide overlast bij de ingang van onze kerk en dat geldt ook voor 't Achterom. Hierover is enkele malen contact met de politie geweest. Vanuit 't Achterom is in overleg het bankje bij de ingang (tijdelijk) weggehaald.
- In onze kerk was het aantal vieringen in de Goede Week en met Pasen beperkt, maar het was prima om deze periode op een goede manier te vieren.
- Op 29 april is de ziekendag gehouden. De deelname was overweldigend. Eerst een mooie viering in onze kerk en daarna een bijzonder gezellig samenzijn in 't Achterom. Tot slot ging iedereen met een bloemetje naar huis. Het was een meer dan geslaagde middag.
- Als laatste van de drie hoge feesten hebben we Pinksteren, waarbij we iedereen een goede geest toewensen. De viering in onze kerk is op de gebruikelijke tijd.
- De laatste vergadering van de contactraad van dit seizoen is op woensdag 6 juli om 19.00 uur.

Namens de contactraad, Tini Poos

In 1985 bij de invoering van de basisschool werden de lagere school 'Peter Canisius' en de Kleuterscholen 'De Barakkertjes' en de 'Olifantjes' samengevoegd tot de r.-k. basisschool 'De Zilverberg' en raakte Peter Canisius dus letterlijk 'buiten beeld'. Ik heb toen het beeld weer teruggegeven aan de kerk.

J.H.M. Jacobs (schoolmeester b.d.)

Opmerking van de contactraad: In de vorige Apostelbode schreven we dat volgens de 'Memoires' van meester Schlicher de pastoor het beeld in 1930 aan hem had geschonken ter gelegenheid van zijn huwelijk. Hierboven wordt een wat andere versie gegeven.

HERBERGKOFFIE

De herbergkoffie draait weer als lang geleden. We zien elkaar graag weer op de volgende woensdagen: 1 en 15 juni en 6 en 20 juli. Het is steeds van 10.00 tot 11.30 uur. Graag tot dan!

Tini Poos

VADERDAG

In het kader van vaderdag kwam ik het volgende gedicht tegen van Erna Kagenaar.

Daar ben je ..

*bescheiden zoals je bent
kijk je toe
ik weet niet hoe*

*en waarom
maakt het wat uit?
spreken zonder geluid*

*is een stille boodschap
zolang ik maar snap
dat je er bent*

hoe dan ook

Tini Poos

INHULDIGING VAN EERSTE JEUGDKEIZER SINT GEORGIUS GILDE HEUMEN.

Op zondag 24 april is tijdens de eucharistieviering in Heumen Denny van Veghel ingehuldigd als eerste jeugdkeizer van het Sint Georgius Gilde. Denny had in 2019 voor het derde achtereenvolgende jaar de vogel bij de jeugd naar beneden geschoten.

Door de pandemie heeft de huldiging op zich laten wachten, maar nu was het eindelijk mogelijk om hem deze titel officieel te overhandigen.

Pastor Aloys van Velthoven, die als gildepriester is aangesteld bij het Sint Georgius Gilde, werd bijgestaan door pastor Yves Mambueni. Beide pastoren gingen voor in het Terp, waar de viering plaatsvond.

De zaal was omgebouwd tot een waarlijke kathedraal. De misbenodigdheden, die vanuit de H. Georgiuskerk in bewaring zijn gegeven bij het gilde, hebben hierbij hun nut bewezen.

Mede door de muzikale ondersteuning van New Challenge o.l.v. Hans Elbers, kunnen we in Heumen terugkijken op een hele mooie dienst.

Dekenschrijver Sint Georgius Gilde Heumen

VRIJWILIGERSFEEST

Na de pandemie is op de feestdag van de H. Georgius ook weer een vrijwilligersfeest georganiseerd. De dag werd geopend met een eucharistieviering voor het gilde en de vrijwilligers.

De vrijwilligers van onze geloofsgemeenschap waren na de viering uitgenodigd in dorps huis 'De Terp' voor een gezellig samenzijn.

Onder het genot van een kop koffie of thee met een plak cake en een borrel werd er gezellig

gepraat. Er waren dit jaar drie jubilarissen.

Koosje Gommers heeft vijfentwintig jaar meege-

werkt in de bloemsiergroep. Gerrit Laurant werd gehuldigd om zijn vrijwilligerswerk als acoliet bij uitvaarten, kosten en onderhoudswerker van het kerkhof en rond de kerk. Mathieu Jenniskens (was verhinderd) heeft ook veel gedaan voor de kerk

van Heumen. Hij is begonnen als lid van het kerkbestuur, zat in de stuurgroep voor de Maaskantparochie. Toen de Maaskantparochie een feit was, werd hij voorzitter van de beheerscommissie en na het ontstaan in 2010 van parochie De Twaalf Apostelen zat hij in de contactraad. In 2012 is hij hiermee gestopt. Hij heeft zich ook ingezet voor de actie Kerkbalans en de bezorging van de Maaskanter en later de Apostelbode. Hij zat ook in de werkgroep onderhoud van het kerkhof. Mathieu is nu nog acoliet bij uitvaarten.

De jubilarissen werden bedankt voor hun inzet en kregen een pen met inscriptie en een bos bloemen. Hopelijk kunnen zij dit werk nog lang blijven doen.

Van een aantal mensen hebben we ook afscheid genomen. Vanwege hun leeftijd, omdat de werkgroep waarvan ze lid waren is komen te vervallen (interieurverzorging en kerstgroep) of vanwege andere redenen.

Deze personen zijn bedankt voor hun werkzaamheden en kregen een kaars van de parochie aangeboden. Hierna werd een lunch geserveerd. We kunnen terugzien op een gezellige morgen. Vrijwilligers, bedankt voor jullie inzet.

Contactraad Heumen

Onderstaande teksten worden in de regel gemaakt door de voorgangers van de uitvaarten. Indien er geen pastor bij de uitvaart is betrokken, is er een mogelijkheid om tekst aan te leveren die maximaal 500 tekens incl. spaties beslaat.

Annie Evers-Derks was de oudste van twaalf kinderen. Na de lagere school ging Annie naar de huishoudschool. Als tiener van 14 jaar was haar hulp in het gezin van haar ouders noodzakelijk. In 1963 trouwde zij met Cor Evers. Uit hun liefde zijn drie kinderen geboren. Zij kreeg nog zes kleinkinderen en twee achterkleinkinderen. Na een val in 2019 ging haar gezondheid langzaam steeds verder achteruit. Haar leven werd gekenmerkt door vele zorgen van haarzelf en haar gezin. Vanaf tweede kerstdag 2021 is zij regelmatig naar het Radboudziekenhuis vervoerd met klachten en ook weer teruggegaan naar Hoogmeer. In februari 2022 is zij opgenomen in het herstelcentrum op park Dekkerswald. Op 9 april 2022 is haar levenslicht gedoofd. Haar afscheidsdienst was op 19 april 2022 in de Antonius Abtkerk te Wijchen. Aansluitend is haar lichaam te ruste gelegd op de naastgelegen begraafplaats.

Ans Wester-Straten is op 20 juli 1945 geboren te Wijchen. Zij was de tweede dochter van Jan Straten en Ida Jacobs. Trots was zij, dat zij als enige nazaat nog op een stukje 'Jacobsgrond' woonde, waar zij ook tot het einde van haar leven wilde blijven. Deze wens is uitgekomen. Rustig en onopvallend was ze, ze leerde goed en studeerde af in de Nederlandse taal. In Almelo heeft zij haar kennis ten nutte van het onderwijs gemaakt. In Almelo leerde zij Cock Wester kennen, met wie zij in 1976 getrouwd is. In maart 2013 is Cock overleden. Kerk en geloof hadden een belangrijke plaats in haar leven, trouw bezocht zij na het kerkbezoek de graven van haar ouders en Cock. Op 11 april 2022 is zij in haar eigen vertrouwde omgeving overleden. Haar afscheidsdienst heeft plaatsgevonden op 20 april 2022 in de Antonius Abtkerk te Wijchen. Daarna is haar lichaam te ruste gelegd op de naastgelegen begraafplaats.

Harry Kolks (93) is op woensdagavond 13 april 2022 overleden in Hernen. Geboren en opgegroeid in Wisch kwam zijn leven tot bloei via het kleinseminarie, een studie geschiedenis, zijn huwelijk met Ushi en de vele reizen die ze samen maakten: het echtpaar kreeg drie kinderen en later zeven kleinkinderen. In de jaren zeventig kwam het gezin naar Hernen. Harry was lange

tijd werkzaam voor de Gelderlander en was een tijdlang columnist voor het Katholiek Nieuwsblad. Hij is auteur van 'Rondom St. Judocus', bij gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de kerk en aan het eind van zijn leven een trouwe mantelzorger voor Ushi. Op vrijdag 22 april namen we in dankbaarheid afscheid van hem in de Judocuskerk te Hernen, waarna hij werd begraven op het naastgelegen kerkhof.

Op paaszaterdag 16 april was in het crematorium Beuningen de uitvaart van **Annie Pauwels-Spanbroek**, echtgenote van Wim Pauwels, die zij in mei van 1966 het jawoord gaf. Zij werd geboren in Neerbosch, op de boerderij. Met haar Wim stichtte zij een gezin met vier kinderen. Je zag haar vaak met een bescheiden maar vrolijke glimlach op haar gezicht. Iedereen was bij haar altijd welkom, ook om aan tafel aan te schuiven. "Doe maar gewoon", en "Er is genoeg" waren gevleugelde uitspraken van haar. Ze had zeer zelden het hoogste woord, maar maakte graag met iedereen een praatje. Klagen deed zij nooit. Ook niet toen haar lichamelijke en geestelijke gezondheid de laatste jaren achteruitging. De laatste twee maanden van haar leven woonde zij in De Weegbree. Daar overleed zij in de nacht van Palmzondag op maandag op 82-jarige leeftijd.

In liefdevolle herinnering aan **Miep Lenderink-Verweij**. Zij werd geboren op 20 april 2022 te Wijchen. Miep was de weduwe van Tieme Lenderink, die in 2013 is overleden is. Zij was de moeder van twee zonen en de trotse oma van twee kleinkinderen. Langzaam vervaagden haar herinneringen en gleden gedachten weg. Op 16 april 2022, vier dagen voor haar 89^e verjaardag overleed zij in het verzorgingshuis de Weegbree te Wijchen. Haar afscheidsdienst heeft plaatsgevonden op 25 april 2022 in de aula van crematorium Beuningen.

In liefdevolle heinnering aan **Toos Jetten-Jansen Bouwmeester**, geboren in Heumen op 7 mei 1934. Toos groeide op in een gezin van tien kinderen en ze trouwde in 1960 met Frans Jetten. Zij kregen vier kinderen en Toos was trotse grootmoeder van vier kleinkinderen. Ze genoot vooral van momenten waarop het hele gezin samen was. Zij was een warme, lieve en zorgzame vrouw die altijd klaarstond voor iedereen die hulp nodig had. Hoewel de dementie steeds meer toenam, is Toos tot het einde toe thuis

kunnen blijven, waar zij op 18 april 2022 is overleden. De afscheidsdienst vond plaats op 23 april in de kerk van de H. Antonius Abt in Overasselt, waarna zij in Heumen op de r.-k. begraafplaats is begraven, naast haar zoon Ton.

Els Gerlofs werd op 5 december 1934 in Haarlem geboren. Ze trouwde en werd moeder van drie kinderen. Aanvankelijk werkte ze in het onderwijs. In haar leven liet ze zich inspireren door de heilige Franciscus van Assisi: zijn liefde voor de natuur en zijn streven naar vrede. Ze verbond zich met verschillende franciscaanse gemeenschappen. Vanaf haar jeugd voelde Els zich omgeven door God; heel dicht bij haar. Zo stond ze dankbaar en vol verwondering in het leven. In haar vrijstaand huisje in de natuur was ze gelukkig. Vrijdag 22 april overleed ze in aanwezigheid van haar beide dochters.

Op 24 april 2022 is **Trees Roelofs-de Jong** in Catharinahof in de leeftijd van 81 jaar overleden. Trees is geboren in Afferden en toen zij trouwde met Jan Roelofs zijn zij in Nederasselt gaan wonen. Zij kregen twee zonen en vier kleinkinderen. Haar gezin en familie waren heel belangrijk voor haar en als ze op bezoek kwamen stond de koffie altijd klaar. De kleinkinderen waren haar trots en ze vond het fijn als ze op bezoek kwamen of haar voor een ritje met de auto kwamen ophalen. Trees had verschillende hobby's, zoals kleien en tuinieren. Helaas konden Trees en Jan door ziekte niet in Nederasselt blijven wonen en ze verhuisden daarom naar verzorgingshuis Catharinahof in Grave. Na een periode van afnemende gezondheid is Trees overleden. In de kerk van Nederasselt hebben we op 29 april afscheid van haar genomen. Aansluitend heeft de crematie plaatsgevonden.

Riet Beukema-Wessels (90) zag het levenslicht op Alverna in een ondernemersgezin. Ze huwde met Jan Beukema en kwam in Deest te

wonen, waar ze tot haar dood zou verblijven – inmiddels vele jaren zonder haar geruime tijd geleden overleden Jan. Verantwoordelijkheid, zorgzaamheid en aandacht voor de ander was haar vanuit het ouderlijke gezin meegegeven: ze gaf zich helemaal voor haar gezin en het bedrijf met manlief. In de familie werden drie kinderen geboren, vier kleinkinderen en drie achterkleinkinderen. Samen genieten en doen wat gedaan mag worden met wat Riet betreft: vooral gericht blijven op de dag van vandaag. Daarom lazen we op zaterdag 30 april 2022 Mattheus 6 in de uitvaartplechtigheid in de Paschalis Baylonkerk, waarna Riet werd gecremeerd in Nijmegen.

Op 25 april jongstleden is, in zorghotel Mariendaal in Velp, **Nel Verhoeven** (93 jaar) uit Heumen rustig en vredig gestorven in haar slaap.

Nel werd op 18 augustus 1928 in Groesbeek geboren. Na de middelbare school heeft zij tot aan haar huwelijk gewerkt in de huishouding bij een kinderrijk gezin in Nijmegen. Zij werd daar op handen gedragen. In 1955 is Nel getrouwd met Leo en ze ging wonen in Heumen,

alwaar ze samen met haar man lang een schoenwinkel en schoenreparatie heeft gerund. Nel was een bezige bij, deed veel vrijwilligerswerk, inclusief werk voor de kerk. Zij hield van kinderen, logeren bij tante Nel was altijd een feest. Haar heengaan is echt een verlies, in het bijzonder voor haar vele petekinderen. Op 3 mei 2022 hebben we in H. Antonius Abtkerk te Overasselt afscheid van haar genomen, waarna zij op de begraafplaats in Heumen te ruste is gelegd bij haar man.

OPLOSSINGEN FOTOPUZZEL

1. A
2. D
3. B
4. H
5. C
6. K
7. E
8. L
9. I
10. G
11. J
12. F

Redactieleden Apostelbode:

Jack van Casteren
Piet van Erp
Piet van Kerkhof
Donny Merx
Theo van der Weegen
Hennie Witsiers

Redactieadres:
apostelbode@detwaalfapostelen.nl

Krijgt u het parochieblad nog niet thuis? Wilt u dat wel en woont u in de parochie? Dan kunt u deze bon invullen, uitknippen en opsturen naar de ledenadministratie, Oosterweg 4, 6602 HD Wijchen, afgeven bij uw plaatselijke geloofsgemeenschap of een email sturen naar administratie@detwaalfapostelen.nl. Woont u buiten de parochie dan worden portokosten in rekening gebracht.

Naam: .....

Adres: .....

.....

Postcode+Woonplaats .....

Het is toch heel bijzonder als je bij twee schoonfamilies altijd welkom bent en binnen één maand twee keer uitgenodigd wordt voor een familiebijeenkomst. Na twee coronajaren was het een warm gevoel toen ik weer dicht bij de mensen kon gaan zitten. Bij mijn eerste schoonfamilie kom ik al sinds 1970, en vanaf het moment dat mijn eerste echtgenoot in 1975 overleed ben ik altijd een deel van de familie gebleven. Het leven ademt door en zorgt voor nieuwe kansen. Vanaf 1979 heb ik met mijn tweede man al heel veel mooie dingen beleefd bij allebei mijn schoonfamilies. Enkele weken geleden zat ik foto's te bekijken die op een groot scherm geprojecteerd waren. De vaders en moeders van toen zaten nu, sommige al met grijze haren, naar hun verleden te kijken. De kinderen op het scherm werden de jonge ouders van nu met alle zorgen die bij deze tijd horen. Ik zag mijn eerste echtgenoot levensgroot, een foto die ik zelf had gemaakt op een mooie zomerdag. Even vielen de jaren weg en was hij heel erg aanwezig. Van de oudste generatie zijn alle mensen inmiddels overleden, wij zitten nu zelf aan de bovenkant. Het is best confronterend als je beseft dat je een stap terug moet doen omdat sommige belangrijke dingen uit je leven definitief voorbij zijn. Het was een fantastische middag tussen drie generaties, de jongste

mooie momenten

DIE MOET JE KOESTEREN EN
VAN TOP TOT TEEN BEKIJKEN
OM ZE VERVOLGENS TE BEWAREN
BIJ JE MEEST WAARDEVOLLE BEZIT...

je herinneringen

van de aanwezigen kroop nog over de vloer terwijl de ouderen met een glimlach toekeken. Tussen de jongste en mijzelf liggen vierenzeventig jaren en heel veel veranderingen in de wereld. Wat staat het rondkruipende kleintje nog te wachten de komende tijd? Mijn zussen en ik zijn van de baby-boomgeneratie. Onze ouders vertelden niet veel over de voorbije oorlog, ze wilden ons gewoon beschermen tegen te veel gruwelijke verhalen. De vaders en moeders van nu kunnen alleen maar hopen dat de situatie wereldwijd niet helemaal uit de hand gaat lopen, dat er altijd lichtpuntjes zullen zijn als houvast in een onzekere wereld. En lichtpuntjes zijn er in allerlei soorten en maten. Zoals een frietje met mayonaise en lekkere frikandellen aan het eind van een heerlijke familiemiddag. En wij konden ons nog verheugen op een tweede reünie, ditmaal met de oudste generatie van schoonfamilie twee. In een fraai Brabants dorp vlogen de verhalen over

en weer door de kamer. Wij hebben stevig gelachen en onze lachrimpels nog wat dieper gemaakt. Ook deze familie is mij heel dierbaar geworden. Wij, de ouderen van twee schoonfamilies, hebben al een heel leven achter de rug, ik hoop dat we nog een aantal goede jaren van elkaar mogen genieten. Maar ik hoop vooral dat de jongeren in vrede een toekomst kunnen opbouwen en net als wij later, als hun haren grijs en de rimpels dieper zijn geworden, met een grote glimlach kunnen terugkijken op een goed leven.

Parochiecentrum | Oosterweg 4 | 6602 HD Wijchen
Tel: 024-6412627 | info@detwaalfapostelen.nl
In verband met het coronavirus is het parochiecentrum gesloten. Informatie via de wegwijz en www.detwaalfapostelen.nl
Buiten de openingstijden alléén in dringende gevallen bereikbaar via het **alarmnummer 06-13934368**
Rekeningnummer Parochie De Twaalf Apostelen:
Rabobank NL70 RABO 0135 4640 48 (IBAN)

Pastoraal team

Martin Claes	pastoor	024-6412627
Yves Mambueni Makiadi	priester	024-6221276
Hennie Witsiers	diaken	06-20541732
Ramon Roks	coördinator	06-19864645
	missionaire parochie	
Jack Steeghs	pastoraal werker	024-6412627
Lara van der Zee	pastoraal werker	06-13659042

H. Antonius Abt | Oosterweg 4
6602 HD Wijchen | Tel: 024-6412627

H. Johannes de Doper | Boomsestraat 2
6613 AH Balgoij | Tel: 024-6412462

H. Judocus | Dorpsstraat 35
6616 AE Hernen | Tel: 024-6412627

Emmanuel | Homberg 25-37
6601 XW Wijchen | Tel: 024-6412627

H. Paschalis Baylon | Woeziksestraat 324
6604 CC Wijchen | Tel: 024-6413232

H. Jozef | Heumenseweg 32
6603 CZ Alverna | Tel: 024-6411171

H. Anna | Dorpsstraat 48
6617 AE Bergharen | Tel: 024-6412627

St.- Joris | Dorpsstraat 19
6582 AL Heumen | Tel: 06-23523965

H. Antonius Abt | Kerklaantje 8
6612 BB Nederasselt | Tel: 024-6221215

H. Antonius Abt | Hoogstraat 5
6611 BT Overasselt | Tel: 024-6221276

Oude St.- Victor | Kruisstraat 7
6634 AG Batenburg | Tel: 06-20541732

H. Damianus | Kerkstraat 11
6606 AJ Niftrik | Tel: 06-20541732

DEBORAH

Het verhaal van Deborah speelt in de tijd van de Rechters. Het volk Israël was uit Egypte bevrijd, veertig jaar door de woestijn getrokken en ten slotte aangekomen in Kanaän. Onder leiding van Jozua hebben de twaalf stammen van Israël het land ingenomen en verdeeld. Maar dan...

De vraag die vervolgens speelt is hoe het volk Israël in het dagelijks leven trouw kan blijven aan Jahweh. Dat is een veelomvattende vraag, die op veel verschillende manieren beantwoord kan worden, bijvoorbeeld op het gebied van individueel geloof, moreel handelen of omgang met andere godsdiensten.

Het boek Rechters kijkt vooral naar leiderschap. Er is op dat moment geen duidelijke vorm van leiderschap in Israël. Israël heeft geen koning zoals de omringende volken. Dat was een bewuste keuze omdat een koning te veel op God zou kunnen gaan lijken. In het Bijbels wereldbeeld is God koning.

Maar al gauw blijkt dat het volk wel een leider nodig heeft. In het boek Rechters wordt een herhalend patroon zichtbaar: Israël vergeet Gods geboden en vervalt in zonde, vervolgens komt er een buitenlandse overheerser, die wordt gezien als straf van God. Het volk roept om hulp en bevrijding. Er staat iemand op (een 'rechter'), die Israël bevrijdt en vervolgens zorgt voor een periode van rust en vrede. Dan overlijdt de rechter en begint de cyclus weer opnieuw.

Deze rechters hebben dus een andere functie dan wat wij verstaan onder een rechter. De Bijbelse rechters zijn eerder legeraanvoerders. Dat geldt echter niet voor Deborah. Zij trekt niet zelf ten strijde (dat doet Barak), maar spreekt wel recht. Van Deborah wordt gezegd dat zij zitting hield onder de palm van Deborah, tussen Rama en Betel (Recht. 4:5). Vanuit het hele bergland komen mensen naar haar toe om raad te vragen. Daarnaast is Deborah ook profetes. Ze is een roepstem die Gods wil in bepaalde situaties her-

kent en onderkent. Ze verstaat wat God wil en brengt die boodschap over aan het volk. Deborah doet dat bijvoorbeeld door Barak bij zich te roepen en hem de opdracht te geven om ten strijde te trekken tegen Sisera. Opvallend is vervolgens dat Barak alleen ten strijde wil trekken als Deborah meegaat. Hij heeft onderkend dat het in de strijd niet gaat om eigen roem, maar om een bevrijding door Jahweh.

In Deborah komen de rollen van rechtspraak, profetie en leiderschap bij elkaar. Dat gebeurt later alleen nog bij Samuël. Daarna wordt toch het koningschap ingevoerd en worden de profeten degenen die de koning bij de les moeten houden. Deborah is echter nog iemand die als profetes zelf leiding geeft aan Israël: "Aanvoerders ontbraken, het land kende geen leiding totdat jij, Deborah, Israël leidde als een moeder." (Recht. 5:7)

De naam Deborah betekent 'bij'. Een naam die goed past bij deze 'bezige bij'.

Pastoraal werkster Lara van der Zee

De Apostelbode is een uitgave van parochie De Twaalf Apostelen en verschijnt in principe tien keer per jaar. Het eerstvolgende nummer komt eind **juni 2022 uit en heeft als thema 'Jona'**. Schrijft u mee? **Kopij voor dit nummer inleveren voor 9 juni 2022 op het parochiecentrum, Oosterweg 4, 6602 HD Wijchen of apostelbode@detwaalfapostelen.nl**. Foutief opgenomen tekst, ontstaan door onduidelijke kopij, en ingezonden mededelingen vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij te wijzigen of in te korten zonder de inhoud geweld aan te doen. Het vieringschema (incl. de bijzondere vieringen) valt onder de verantwoordelijkheid van het pastoresteam.